

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 2. november 2012
Enhed: Primær Sundhed
Sagsbeh.: SUMSBPE
Sags nr.: 1209949
Dok nr.: 1059352

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 27. september 2012 stillet følgende spørgsmål nr. 931 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karen J. Klint (S).

Spørgsmål nr. 931:

"Ministeren bedes oplyse, i hvilket omfang beroligende medicin givet under anvendelse af magt i henhold til psykiatrilovens § 17, stk. 2 er omfattet af den samme lovs regler i kapitel 6 om tvangsprotokol og obligatorisk efterprøvelser og kapitel 8 om patientrådgivere m.v."

Svar:

§ 17, stk. 2, i psykiatriloven giver lægen hjemmel til i akutte og enkeltstående tilfælde med magt at give en patient, indlagt på en psykiatrisk afdeling, et beroligende middel.

Med hensyn til spørgsmålet om tvangsprotokol kan jeg oplyse, at pligten til at føre tvangsprotokol er fastsat i psykiatrilovens § 20, stk. 1, der har følgende ordlyd:

"Oplysning om enhver anvendelse af tvang, jf. §§ 5-10 a, 12, 13, 13 d, 14-17 a, 18 a, 18 c, § 18 d, stk. 2, for så vidt angår personlig skærmning, der uafbrudt varer mere end 24 timer, og § 18 f, skal tilføres afdelingens tvangsprotokol med angivelse af indgrebets nærmere indhold og begrundelse. Det samme gælder enhver ordination efter § 18. Oplysning om anvendelse af et beroligende middel i henhold til § 17, stk. 2, skal tilføres afdelingens tvangsprotokol."

Det følger heraf, at der skal føres tvangsprotokol for anvendelse af tvang i henhold til § 17, som omfatter anvendelse af beroligende medicin.

Efterprøvelse af tvangsanvendelse er reguleret i psykiatrilovens § 21, som indeholder regler om både generel og specifik efterprøvelse af iværksat tvang. Den generelle efterprøvelse fremgår af § 21, stk. 1, der har følgende ordlyd:

"Overlægen har til stadighed ansvaret for at sikre, at de tvangsindgreb, der er omfattet af loven ikke anvendes i videre omfang end nødvendigt. Det vil sige, at overlægen har pligt til at sikre, at der til stadighed føres det fornødne tilsyn med tvangsanvendelse på afdelingen."

Denne pligt til løbende efterprøvelse er ikke - som ved anvendelse af frihedsberøvelse, tvangsfiksering og oppegående tvangsfiksering - suppleret med en mere formaliseret efterprøvelse, som skal ske med regelmæssige intervaller.

Det ville heller ikke give mening i forhold til anvendelse af beroligende medicin efter § 17, stk. 2, fordi denne form for tvang kun kan anvendes i enkeltstående tilfælde, og ikke er en tvangsforanstaltning, der foregår over en vis periode.

Beskikkelse af patientrådgiver er reguleret i psykiatrilovens § 24, som har følgende ordlyd:

”Der beskikkes patientrådgiver for enhver, der tvangsindlægges, tvangstilbageholdes eller undergives tvangsbehandling, tvungen opfølgning efter udskrivning, tvangsfiksering, anvendelse af fysisk magt, beskyttelsesfiksering, anvendelse af personlige alarm- og pejlesystemer og særlige dørlåse, personlig skærmning, der uafbrudt varer mere end 24 timer, aflåsning af døre i afdelingen efter § 18 f, stk. 1, nr. 2, samt oppegående tvangsfiksering og aflåsning af patientstue på Sikringsafdelingen under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland, jf. dog § 40, stk. 4.”

Det fremgår ikke specifikt af bestemmelsen, at anvendelse af beroligende medicin efter § 17, stk. 2, er omfattet, men det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, at beskikkelse af patientrådgiver relaterer sig til anvendelse af tvang efter § 17, som jo omfatter anvendelse af beroligende medicin.

Der skal således beskikkes patientrådgiver til en patient, der får beroligende medicin med tvang, hvis patienten ikke allerede har en patientrådgiver.

Det er selvfølgelig ikke hensigtsmæssigt, hvis der kan være tvivl om, hvilke tvangsindgreb, der er omfattet af psykiatrilovens bestemmelser vedr. patienternes retssikkerhed. Derfor vil jeg tage initiativ til, at det ved en kommende revision af psykiatriloven bliver præciseret i de bestemmelser, hvor der anvendes betegnelsen ”anvendelse af fysisk magt”, at også anvendelse af beroligende medicin efter § 17, stk. 2, er omfattet.

Med venlig hilsen

Astrid Krag / Susanne Beck Petersen